

Nr 580

Av herr **Andersson, Torsten, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 162, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 162/1959, med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m., föreslås en allmän varuskatt på alla konsumtions- och kapitalvaror att utgå med 4 procent från och med den 1 januari 1960. Alla varor blir sålunda i princip skattepliktiga liksom också vissa tjänsteprestationer, vilka huvudsakligen har avseende på skattepliktiga varor.

Från den principiella skatteplikten för varor har föreslagits vissa begränsade undantag. Skattefrihet skall sålunda, enligt propositionen, föreligga vid försäljning av levande djur, av jord, sand, grus och sten, av drivmedel och andra bränslen, av större fartyg, luftfartyg och viss krigsmateriel, av dagstidningar samt av receptbelagda läkemedel, varjämte genom särskilt stadgande jordbruksråvarorna undantagits från skatteplikt. Stadgandena vad avser nämnda undantag från den principiella skatteplikten återfinnes i huvudsak i tionde paragrafen i det till propositionen fogade förslaget till förordning om allmän varuskatt.

I denna dag av centerpartiet avgiven motion har yrkats avslag på Kungl. Maj:ts proposition med förslag om allmän varuskatt. För den händelse riksdagen icke skulle komma att bifalla denna hemställan, har vi velat anföra följande beträffande det föreslagna uttaget av varuskatt å vissa tidningar och tidskrifter.

I den nämnda paragraf 10 med undantag från den principiella skatteplikten heter det i första momentet — angående »Från skatteplikt undantagas följande varor» — under punkten 7: »Allmänna nyhetstidningar så ock periodiskt utgivna medlemsblad, personaltidningar och liknande publikationer, dock endast i den mån dessa publikationer tillhandahållas utan särskild avgift.» I de till förslaget fogade anvisningarna anför finansministern beträffande denna punkt: »Undantaget för allmänna nyhetstidningar gäller sådana publikationer med nyhetsinnehåll, som normalt utkomma med minst tre nummer per vecka. Undantaget från övriga periodiskt utgivna publikationer gäller sådana alster av angivet slag, som enligt utgivningsplan utkomma med minst fyra nummer om året. Skattefriheten omfattar även utländska publikationer av angivet slag.»

I sitt den 11 april 1957 avlämnade betänkande angående den statliga indirekta konsumtionsbeskattningen (SOU 1957/13) föreslog 1952 års kom-

mitté för indirekta skatter att tidningar och tidskrifter borde undantas från beskattning. Kommittén hade kommit till den uppfattningen, då en gränsdragning mellan vad som är att anse som yrkesmässigt och icke yrkesmässigt utgivna publikationer skulle skapa svårbemästrade problem. I sin motivering till förslaget om en allmän varuskatt anför finansministern att de uppkommande avgränsningsproblemen tillfredsställande kan lösas på det sätt han anvisat och som ovan återgetts. Han säger bland annat: »Till att börja med bör från beskattning undantagas allmänna nyhetstidningar, eller vad som i dagligt tal brukar benämnas dagspressen. Därmed bör förstås tidningar med nyhetsinnehåll, som utkommer med i regel minst tre nummer per vecka. Det torde inte erbjuda några svårigheter med en sådan avgränsning av beskattningsområdet.»

Enligt vår uppfattning har finansministern här dragit en gräns, som för åtskilliga tidningar och tidskrifter i vårt land av politisk, religiös, vetenskaplig och facklig karaktär kommer att innebära ekonomiska påfrestningar. I och för sig blir nämligen den föreslagna varuskatten en ekonomisk belastning av kännbar art. Flera av de av skatten berörda tidningsorganen, framför allt de av politisk karaktär, har i allmänhet redan betydande ekonomiska svårigheter att brottas med. Deras utgivning möjliggöres i stor utsträckning endast genom att olika intressegrupper ger dem pekuniärt stöd. Under sådana förhållanden blir den föreslagna varuskatten en belastning av alldeles särskilt kännbart slag. Det kan icke vara ett statens intresse att på detta sätt lägga ökade utgifter på de politiska meningsriktningarna. Att särskilt beklaga är också det förhållandet, att skatt också kommer att läggas på de flesta utkommande tidningar och tidskrifter, som är opinionsbildande organ för våra politiska, religiösa och övriga ideellt arbetande ungdomsorganisationer. På flera olika sätt ger statsmakterna sitt stöd åt ungdomsorganisationerna i deras för vår ungdoms fostran och välfärd så ytterligt värdefulla arbete. Om denna skatt nu genomföres så som föreslagits, innebär detta att staten tar tillbaka en del av vad den i andra sammanhang lämnat som stöd. Inkonsekvensen häri torde vara uppenbar.

Av det 40-tal »publikationer med nyhetsinnehåll» i vårt land som utkommer en eller två dagar i veckan, vilka enligt den föreliggande propositionen skulle beläggas med varuskatt, är de allra flesta organ för de i riksdagen representerade politiska partierna. Således företrädes exempelvis centerpartiet av inte mindre än 13 av dessa tidningar. En skattebeläggning som den nu föreslagna, vilken lämnar de flesta och de största tidningarna av olika politisk färg fria från skatt, och vilka avskiljts genom att en godtyckligt vald gräns dragits endast med hänsyn till antalet utgivningsdagar, kan icke vara riktig. Den är diskriminerande för det eller de politiska partier, vilkas resurser i varje särskilt fall icke medger tätare utgivning, och den kan icke anses fullgod ur demokratiska synpunkter.

Finansministerns gränsdragning — att beteckna tidningar som utkommer

minst tre dagar i veckan som »dagspress» eller »allmänna nyhetstidningar» och hänvisa de en eller två dagar i veckan utkommande tidningarna till annan kategori — torde icke heller ha stöd i det allmänna språkbruket. I den av AB Tidningsstatistik utgivna Svensk Annonstaxa skiljer man sedan många år tillbaka på Storstadspres, Landsortspres, Veckotidningar och tidskrifter samt Fackpress. I gruppen Landsortspres ingår det 40-tal tidningar, som vi här särskilt diskuterat, vilket visar att de av tidningspressens egna företrädare räknas såsom tillhörande vad som av finansministern betecknas som »dagspress».

Liknande synpunkter anföres av redaktör Frans Sewerin i nr 21 av Presens Tidning: »Under beskattningen faller ett antal tidningar, vilka otvivelaktigt måste betraktas som nyhets- och informationsorgan. Vi har ett dussintal tidningar i landet, som utkommer 2 gånger i veckan och är att anse som nyhets- och informationsorgan för orten. Dessutom utkommer ett 30-tal 1-dagstidningar, som är lokala eller politiska informationsorgan. Till informationsorganen hör också den mycket betydande fackpressen, som dels kan sägas vara opinionsbildande, dels också innehåller nyheter av vikt för sina läsare, vilka icke meddelas på annat håll.»

Vi är alltså av den bestämda uppfattningen att förslaget till uttagande av en allmän varuskatt vad beträffar tidningar och tidskrifter är utformat på ett sådant sätt att det diskriminerar och otillbörligt belastar vissa tidningsorgan. Vi anser därför att förslaget i detta stycke, för den händelse propositionen antages av riksdagen, bör så utformas, att alla tidningar av dagspresskaraktär liksom tidningar, tidskrifter, medlemsblad och personaltidningar med politiskt, religiöst, vetenskapligt och fackligt innehåll undantas från beskattning.

Med anledning av det sålunda anförda får vi hemställa,

att riksdagen — för den händelse motionen om avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 162 icke kommer att av riksdagen bifallas — måtte besluta

att alla tidningar av dagspresskaraktär så ock tidningar och tidskrifter, medlemsblad och personaltidningar med politiskt, religiöst, vetenskapligt och fackligt innehåll måtte undantas från varubeskattning, samt

att i anledning därav § 10 mom. 1 punkt 7 i till propositionen fogat förslag till förordning om allmän varuskatt erhåller följande lydelse: »7. Tidningar av dagspresskaraktär så ock tidningar och tidskrifter, medlemsblad och personaltidningar med politiskt, religiöst, vetenskapligt och fackligt innehåll.»

Stockholm den 6 november 1959

Torsten Andersson

Eric Carlsson

Ivar Johansson